

Колись Альбер Камю намагався відповісти на питання, чи може Сізіф бути щасливим? В яку мить Сізіф здатен відчутти і зрозуміти, що таке щастя? Цей фільм розповідає про боротьбу добра і зла.

Радянський союз, який був абсолютним злом і сучасна росія нічим не відрізняються. Вона успадкувала всю людожерську, каральну сутність совдепії. І на жаль, ця історія ходить по колу.

Список використаної літератури

1. Мусаєва С., Алім А. Мустафа Джемільев. Незламний. Харків : Віват, 2017. 252, [1] с.
2. Семена М. Мустафа Джемільев: людина, яка перемогла сталінізм : [іст.-політ. нарис]. Сімферополь : Доля, 2010. 95, [16] с.
3. Бекірова Г. Омский процесс Мустафы Джемилева. *Крымские татары (1941–1991)* / Гульнара Бекірова. 2011.
4. Кримські татари шлях до повернення. Київ, 2004.
5. Камю А. Миф об Сизифе. Всє про абсурд.
6. Камю А. Бунтуюча людина.

УДК 821.161.2'06

Людмила Рінгіс,
*провідна бібліотекарка
Наукової бібліотеки імені М. В. Довнар-Запольського
Київського національного економічного
університету імені Вадима Гетьмана,
голова правління культурологічного клубу КНЕУ
«Дорогами до прекрасного»,
членкиня Національної спілки журналістів України*

ВЕРБАЛЬНИЙ СВІТ МИКОЛИ РУДЕНКА

Який він, СВІТ СЛОВА поета, письменника, драматурга, філософа, просвітника, правозахисника, ученого...

Як створювався, розвивався й змінювався, чим дивує маститих знавців слова й захоплює читача...

Із словом подружився змалку, й «римування почалося стихійно». Хлопчик з шахтарського краю, якого цікавить походження назв знайомих місцин і річок, хвилюють особливості

ризикованого труда шахтарів, пише аматорські вірші, які публікують у місцевих газетах. На момент закінчення школи стає Лауреатом літературного конкурсу з привілеєм вступу до вишу.

Філології у Київському університеті вдається повчитись менше двох місяців, подальшу освіту здобував впродовж життя. Призов до армії, війна, ленінградський фронт, важке поранення хребта й рік лікування у госпіталі, подальша бойова служба політрука до звання капітана. Вірний захопленню поезією за ці роки готує авторську збірку. Крім теплих спогадів про рідних, шкільних друзів і вчителів додаються теми фронтових подвигів, ціни війни й навіть ода полководцю.

Після повернення до Києва працює у редакції газети, у книговидавництві, згодом головним редактором журналу «Дніпро», стає членом Співки письменників і очолює її парторганізацію, обирається до київського міськкому КПУ. Один за одним друкує твори, тематика яких розширюється не тільки блискавично зростаючим інтелектом, а й шоковою переоцінкою цінностей після розвінчання культу вождя народів.

Порушилося все, у що вірив, «бо істину вбачав на тлі газетних смуг». У пошуках нової віри занурився у світ знань і йому відкрилися незбагненні таїни «розумного Всесвіту». І ще для болючих роздумів виникла безліч земних проблемних питань, які не бачили, або не хотіли бачити інші.

Прочитавши цікаву статтю про загадково зниклу десяту планету Фаетон, вишукує всі доступні матеріали й до гіпотез астрономів дослідників додає свою авторську версію, порівнявши з катастрофою Хіросіми й Нагасакі. Висновком дає попередження про небезпеку ядерної зброї не тільки для землян, а для Всесвіту. І ця загроза зброї масового знищення актуальна й сьогодні.

Сумніви у правильності марксистського вчення змусили вірного комуніста перечитати всі твори політекономів, проаналізувати досягнення соціалізму й зробити висновок, що політична система, яка базується на такому вченні, приведе країну не до комунізму, а до злиднів, може стати трагедією мільйонів людей. І як партієць звертається до ЦК КПУ з листами, що обґрунтовують таку загрозу і як письменник пише твір «Формула сонця» з детальним викладенням своїх досліджень і міркувань. За порадою академіка Сахарова цей матеріал подає і в науковій формі «Економічні монологи».

Ясна річ, що система, яка не любить і не допускає «інакомислія», визнала слово Миколи Руденка небезпечним, ярликів йому навішали вдосталь («прислужник імперіалізму», «націоналіст», «махновець»...) Тиском оточення й керівними рішеннями за «антирадянську діяльність» виключили з партії, із Спілки письменників, вилучили з бібліотек, читалень та книготоргівлі всі надруковані на цей час твори (17 позицій) та заборонили подальший друк. Була й спроба визнати несповна розуму, обманом запроторивши до психлікарні.

І цей період автор використовує для написання поеми «Хрест» про голодомор 1933 року. Глибоке занурення в історичні джерела приводить до висновку: «від тих часів, коли з'явилося рало, Голодних мук не відало село. Хай неврожай – та люди не вмирили: З двадцятим віком лихо це прийшло». Це вже тема репресії самої історії народу, позбавленого прав і свобод.

І логічним продовженням принижень було сфабриковано кримінальну справу, щоб ув'язнити неугодного й непокірного з вироком 7 років колонії строгого режиму й 5 років заслання. Було заборонено згадувати як твори, так і ім'я автора до повного забуття.

Це було покаранням, яке мужньо відбув ні на день не розлучаючись із словом. У нього забирали рукописи, погрожували, катували, а він — працював і вірив в те, що його слово почують. Чудом вдавалося передавати написане на волю й зусиллями друзів друкувати за кордоном. Книжка поезій «Прозріння», побачила світ в американському видавництві «Смолоскип» 1978 року.

В роки неволі, за твердженням самого автора, відбулося його третє народження як поета «поза програмою через не дуже тіло із нього видерся упертий правдолюб». «горять слова... і кличуть, і болять...» Духовно визріла свідомість пробуджує нові фарби слова, теми перегукуються у віршах, прозі, статтях і листах-зверненнях до керівників різних країн. Це теми захисту прав людини.

«Розкована душа із Всесвітом злилась» і тепер вже як науковця Миколу Руденка хвилює світоустрій і захист всього Космосу від небезпечних людських діянь. І ці теми не покинуть і після звільнення правдборця під тиском світової спільноти, і в роки вимушеної еміграції, коли його слово звучить із радіо «Свобода», «Голос Америки» та на творчих зустрічах з читачами в закордонному представництві Української групи сприяння рішенню Гельсінських угод.

Повернення на Батьківщину, відновлення громадянства, реабілітація поступово і, на жаль, допоки не в повному обсязі повертає українському читачеві твори Миколи Руденка, можливість оцінити його особливе багатогранне слово, що спонукає замислитись і діяти.

Як сам ставився до Слова? «Я – сонцепоклонник, я – словопоклонник», «Безсмертя нації у слові. А слово – Бог земних віків», «Я слово буду гранувати, щоб стало долею землі», «Всесвіт – це живий організм, що Словом оселяється в людині...», «Я небо вечірне гортаю, мов книгу, – І зорі, як букви, стають у рядки». За кожним з цих щирих освідчень видно автора, що відчував себе мешканцем Землі і водночас частинкою Всесвіту, відповідальним за його збереження.

Чим дивує творчість? Євген Сверстюк сформулював як дивне явище, щоб український письменник був начитаний у астрономії, економіці та інших науках, був обізнаний з науковою публіцистикою... Поет-академік Микола Бажан писав, що високо цінує честь і чесність, енергійність хисту (насамперед поетичного) та силу й барвистість слова.

Миколу Руденка відзначено найвищою літературною нагородою України – Національною премією імені Т. Г. Шевченка. Сучасні критики й літературознавці визнають високу культуру слова й образу, філософську напругу думки поета-мислителя.

Не віршував заради «красного слівця», художні образи вживав промовисті, аби уникнути зайвих слів. Не використовував складних мовних конструкцій, ефектних поетичних форм і помпезних фраз. Проста строфіка, чітке і ясне висловлення думки, усвідомленої й ширшої, й від того зрозумілої й переконливої.

Твори М. Руденка привертають увагу науковців різних галузей: економістів, філософів, істориків, політологів, правознавців, астрономів, фізиків, математиків, спеціалістів з фізичної економії, онтології, космології. Вони потребують ретельного вивчення, осмислення й популяризації. Ці знання – багатство народу.

А пересічний читач із захопленням читає вірші, поеми, повісті й фантастичні романи, а також книги спогадів «Найбільше диво – життя».

Завершити враження Світом слова поета, письменника, драматурга, філософа, просвітника, правозахисника, ученого, Героя України спробую римовано:

МІСІЯ МИКОЛИ РУДЕНКА

Малим хлопчиськом подружився з словом,
Поетом справжнім стати так хотів,
Оспівував свій край, як водиться, й вождів.
Й за це життя покласти був готовий.
На смертний бій сміливо закликає
Надійний «агітпроп і політрук...»
Від розвінчання ідеалу диких мук
Суворі дійсність вже не позбавляє.
З очей спадає пелена сліпої віри,
Дух позбавляється загрози скам'яніння,
Свідомість визріває до прозріння
І серце з розумом єднає в мирі.
Душі не треба продиратись манівцями
Крізь чагарник брехні комусь в угоду,
Бажання щире – спілкуватися серцями
І відчувати біль свого народу.

А владні проти вольності такої,
Мав винести знущення і побої,
Не став своїй «душі двоногою тюрмою»
І зради чистій совісті не скоїв.
Сам захисник собі й невідьників опора
Виборював права протестним рухом,
Проти репресій вистояв незламний духом
Народу гідний син і Правдоборець.

Як води крапля – частка Океану,
Так і людина – Всесвіту клітина.
Відповідальність – місією має,
Вже увесь Космос захищати закликає.
І «живий Всесвіт у нім Словом оселився»,
Щоб гранував щоденно й неустанно
Допоки «Слово живим Богом стане»,
І щоб народ в правдивій Вірі розумівся.

Список використаної літератури

1. Бібліотека Шевченківського комітету. *Вибране: вірші та поеми (1936–2002)* / Микола Руденко ; упоряд. Л. М. Талалай. Київ : Дніпро, 2004. 797 с.
2. Шевченківські лауреати, 1962–2000 : енцикл. довід. / авт. упоряд. М. Г. Лабінський ; вступ. слово І. М. Дзюби. Київ : Криниця, 2001. 696 с.